

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 175/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. Č., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Vančom, A. Pietra 33, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3 T 138/2012 zo 4. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. Č. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2014 doručená sťažnosť D. Č. zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Vančom, A. Pietra 33, Martin, ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 138/2012 zo 4. marca 2014 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

„Na okresnom súde v Martine je voči mne vedené trestné konanie pre údajný trestný čin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/, Trest. Zákona, spis. zn. 3T/138/2012.

Uznesením sudcu zo dňa 04. 03. 2014 vykonanom na HP, proti ktorému nie je prípustná sťažnosť, resp. opravný prostriedok, mi bola zamietnutá žiadosť o predvolanie a umožnenie výsluchu svedka...

Podľa môjho presvedčenia, jedná sa o závažné svedectvo, ktoré môže zodpovedať veľmi významné otázky a pravdivé odpovede resp. výsluch daného svedka môže byť rozhodujúci pre určenie preukázania mojej nevinu v trestnom konaní. Jedná pri tom o veľmi ľahko zabezpečiteľný dôkaz...

Ja som o predvolanie svedka – policajta náležite... žiadal písomne podaním zo dňa 24. 02. 2014 a trval na jeho výsluchu aj prostredníctvom obhajcov na HP. Na výsluchu policajta trvali aj obhajcovia spoluobžalovaných...

Sudca resp. súd vykonanie závažného dôkazu, ktorý môže skutočne prispieť k asi najviac k objasneniu celej veci a zistenie objektívnej pravdy, ale podľa môjho názoru svojvoľne zamietol...

Ja na svojom výsluchu svedka vyslovene trvám a dovoľávam sa svojho základného práva ako obžalovaný podľa čl. 6 ods. 3. písm. d/, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Sťažovateľ v závere uvádza:

„Žiadam aby Ústavný súd Slovenskej republiky na základe tejto sťažnosti konštatoval, že Okresný súd Martin nepredvolaním svedka – policajta P. V., z OO PZ Sučany a neumožnením mi jeho výsluchu pred súdom, porušil moje právo podľa č. 6 ods. 3 písm. d/, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, predpis č. 209/1992 Zb. v platnom znení, pričom zároveň žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky, prikázal Okresnému súdu Martin predvolať a umožniť mi vyslúchať svedka – policajta P. V., služobne zaradeného OO PZ Sučany, pred súdom.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru uznesením okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na vykonanie dôkazu – výsluchu svedka.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Zmysel a účel princípu subsidiarity treba vidieť v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. napr. III. ÚS 149/04).

Aplikujúc princíp subsidiarity na trestné konanie ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až po koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizáciou právnych garancií ochrany práv a slobôd dotknutých osôb môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd

označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje, že proti namietanému uzneseniu okresného súdu nie je prípustná sťažnosť, resp. opravný prostriedok.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa § 306 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie. Sťažovateľ tak bude mať v ďalších štádiách trestného konania k dispozícii právne prostriedky na účinnú obranu ním označeného práva, o ktorých po ich uplatnení budú nielen oprávnené, ale aj povinné rozhodnúť vecne príslušné všeobecné sudy, a to bez ohľadu na to, že proti namietanému uzneseniu okresného súdu nie je prípustné odvolanie.

Za týchto okolností by prijatie sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie bolo v rozpore s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2014